

GIỚI THIỆU TỔNG QUAN VỀ ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG

TS. Nguyễn Khắc Kinh
Nguyễn Vỹ trưởng
VỤ THẨM ĐỊNH VÀ ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG
BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG
Chủ tịch
HỘI ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG VIỆT NAM

1

NỘI DUNG TỔNG QUÁT

1. ĐTM là gì ?
2. Sự khác nhau giữa ĐTM và các ĐT khác
3. Dự khác nhau giữa ĐTM và đánh giá rủi ro (ĐRR)
4. Sự phát triển của ĐTM trên thế giới và ở Việt Nam
5. Vị trí của ĐTM trong chu trình dự án
6. Quy trình thực hiện ĐTM ở Việt Nam
7. Các bên liên quan trong ĐTM ở Việt Nam
8. Thông tin phục vụ cho ĐTM
9. Cấu trúc của báo cáo ĐTM

2

1. ĐTM là gì ? (1)

1.1. ĐTM được dịch từ tiếng Anh là EIA:

Đánh giá Tác động Môi trường (ĐTM) – đã từ lâu được dịch một cách chưa thật chuẩn xác từ cụm từ tiếng Anh là **Environmental Impact Assessment (EIA)**.

Về bản chất, EIA là công việc thuộc về phạm trù của dự báo, vì thế, nên hiểu và dịch EIA là **Dự báo Tác động Môi trường** thì mới chuẩn xác.

1.2. Định nghĩa về ĐTM

1.2.1. Trên thế giới:

Có nhiều định nghĩa khác nhau, song, một cách bao quát nhất có thể định nghĩa như sau:

“ĐTM là một quá trình nghiên cứu để nhận dạng, dự báo các tác động tích cực và tiêu cực có thể xảy ra của dự án phát triển đến môi trường (tự nhiên); trên cơ sở đó đề ra các biện pháp nhằm duy trì, phát huy các tác động tích cực và phòng ngừa, giảm nhẹ, giảm thiểu các tác động tiêu cực trong quá trình triển khai thực hiện dự án”.

3

1. ĐTM là gì ? (2)

1.2. Định nghĩa về ĐTM (tiếp theo):

1.2.2. Ở Việt Nam:

1.2.2.1 Theo Luật BVMT 1993: “ĐTM là quá trình phân tích, đánh giá, dự báo ảnh hưởng đến **môi trường** của dự án, quy hoạch phát triển KT-XH, của các cơ sở SX, KD, công trình kinh tế, khoa học-kỹ thuật, y tế, văn hóa, xã hội, an ninh, quốc phòng và các công trình khác, đề xuất các giải pháp thích hợp về BVMT”

1.2.2.2. Theo Luật BVMT 2005: “ĐTM là việc phân tích, dự báo các tác động đến **môi trường** của dự án đầu tư cụ thể để đưa ra các biện pháp BVMT khi triển khai dự án đó”

1.2.2.3. Theo Luật BVMT 2014: “ĐTM là việc phân tích, dự báo tác động đến **môi trường** của dự án đầu tư cụ thể để đưa ra các biện pháp BVMT khi triển khai dự án đó”

Lưu ý: - Theo định nghĩa về “**môi trường**” của thế giới, của các luật BVMT 1993, 2005 và 2014 của VN thì đó là “**môi trường tự nhiên**”

4

1. ĐTM là gì ? (3)

1.3. ĐTM là một trong các công cụ đánh giá tác động:

- 1.4.1. Đánh giá tác động môi trường (ĐTM)
- 1.4.2. Đánh giá tác động xã hội (ĐTX)
- 1.4.3. Đánh giá tác động sức khỏe (ĐTS)
- 1.4.4. Đánh giá tác động kinh tế (ĐTK)

Một số lưu ý:

- Các công cụ ĐT này không thể làm thay cho nhau;
- Để dự án được bền vững, phải áp dụng tất cả các công cụ ĐT này;
- Để thực hiện các ĐT này bắt buộc phải có 02 đối tượng:
  - a) Đối tượng gây ra tác động (A)
  - b) Đối tượng bị tác động (B)
- Trong các ĐT này chỉ xem xét tác động theo một chiều:

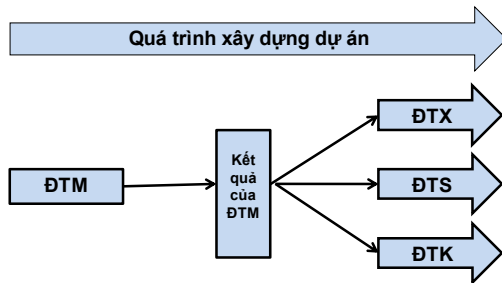
2. Sự khác nhau giữa ĐTM và các ĐT khác (1)

2.1. Về đối tượng, nội dung và phương pháp nghiên cứu

	Đối tượng nghiên cứu; (1) - ĐT gây tác động (2) - ĐT bị tác động	Nội dung nghiên cứu	Phương pháp nghiên cứu chủ đạo
ĐTM	(1) - Nội dung DA (2) - Các điều kiện tự nhiên, các thành phần môi trường tự nhiên	Tác động của DA đến môi trường tự nhiên	Môi trường học
ĐTX	(1) - Nội dung DA (2) - Các vấn đề về XH	Tác động của DA đến các vấn đề về XH	Xã hội học
ĐTS	(1) - Nội dung DA (2) - Các vấn đề về sức khỏe con người	Tác động của DA đến các vấn đề về sức khỏe con người	Y học, di truyền học
ĐTK	(1) - Nội dung DA (2) - Các vấn đề về kinh tế	Tác động của DA đến các vấn đề về kinh tế	Kinh tế học

2. Sự khác nhau giữa ĐTM và các ĐT khác (2)

2.2. Về thời điểm thực hiện

3. Sự khác nhau giữa ĐTM và ĐRR

	Đối tượng nghiên cứu;	Nội dung nghiên cứu	Phương pháp nghiên cứu chủ đạo	Thời điểm thực hiện
ĐTM	1. Đối tượng gây tác động (dự án) 2. Đối tượng bị tác động (Các điều kiện tự nhiên, các thành phần môi trường tự nhiên)	Tác động của DA đến môi trường tự nhiên	Môi trường học	Sau khi có kết quả của ĐRR
ĐRR	1. Loại hình của rủi ro: (thiên tạo, nhân tạo) 2. Vị trí của rủi ro	- Các điều kiện xảy ra rủi ro, - Thời gian xảy ra rủi ro, - Sác xuất xảy ra rủi ro	Rủi ro thuộc lĩnh vực nào thì dùng các phương pháp của lĩnh vực đó	Trước ĐTM

4. Sự phát triển của ĐTM trên TG và ở VN (1)

4.1. Sự phát triển của ĐTM trên thế giới

4.1.1. Sự ra đời của ĐTM

ĐTM đã được đặt ra nghiên cứu từ những năm của thập kỷ 1960 và đến năm 1969 được chính thức áp dụng ở Mỹ theo Đạo luật quốc gia về Chính sách Môi trường (NEPA) của nước này; tiếp theo đó là Nhật Bản, Singapo, Hồng Kông (1972); Canada (1973); Úc (1974), Tây Đức (1975); Pháp (1976); Philippin (1977); Trung Quốc (1979) v.v...

Cho đến hiện tại, hầu hết các nước phát triển và đang phát triển đã áp dụng ĐTM.

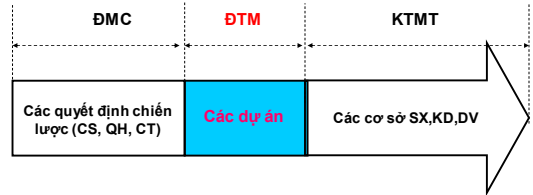
Bên cạnh đó, các thể chế - tổ chức quốc tế cũng rất quan tâm đến công tác ĐTM, như: Chương trình môi trường Liên hợp quốc (UNEP), Chương trình phát triển Liên hợp quốc (UNDP), Ngân hàng Thế giới (WB), Ngân hàng phát triển châu Á (ADB), Cơ quan phát triển quốc tế của Mỹ (USAID), Cơ quan phát triển quốc tế Canada (CIDA), Cơ quan phát triển quốc tế Thụy Điển (SIDA), Cơ quan phát triển quốc tế Nhật Bản (JICA) v.v....

9

4. Sự phát triển của ĐTM trên TG và ở VN (2)

4.1. Sự phát triển của ĐTM trên thế giới (tiếp theo)

4.1.2. Vị trí của ĐTM trong tiến trình phát triển KT-XH

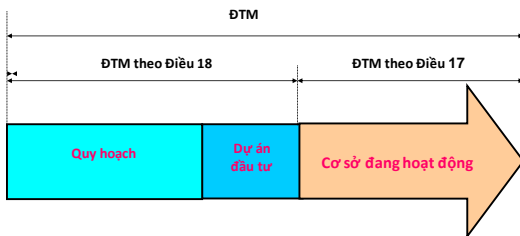

10

4. Sự phát triển của ĐTM trên TG và ở VN (3)

4.2. Sự phát triển của ĐTM ở Việt Nam

4.2.1. Theo Luật Bảo vệ môi trường 1993

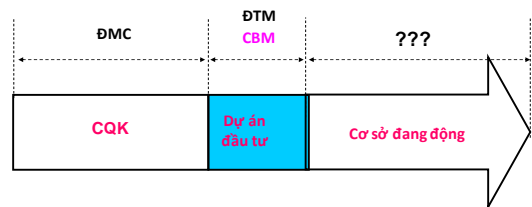

11

4. Sự phát triển của ĐTM trên TG và ở VN (4)

4.2. Sự phát triển của ĐTM ở Việt Nam (tiếp theo):

4.2.2. Theo Luật Bảo vệ môi trường 2005

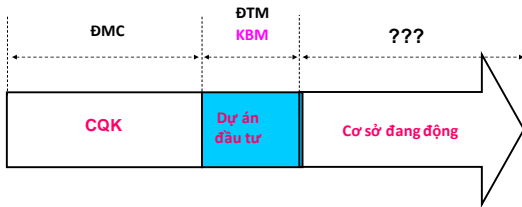

12

4. Sự phát triển của ĐTM trên TG và ở VN (5)

4.2. Sự phát triển của ĐTM ở Việt Nam (tiếp theo):

4.2.3. Theo Luật Bảo vệ môi trường 2014

13

5. Vị trí của ĐTM trong chu trình dự án (1)

Quá trình xây dựng dự án có nhiều giai đoạn, về nguyên tắc, quá trình thực hiện ĐTM phải đi song song với quá trình xây dựng dự án.

Mục tiêu cuối cùng của ĐTM là phải có được một báo cáo ĐTM chi tiết để làm căn cứ xem xét, phê duyệt và triển khai dự án. Tuy nhiên, điều này thường khó xảy ra ngay ở những giai đoạn đầu của quá trình xây dựng dự án - lý do chủ yếu là vì **thông tin** về dự án chưa đủ mức độ cần thiết (*ĐTM là dự báo nên phụ thuộc cơ bản vào thông tin*).

Vì thế, người ta thường phải phân chia quá trình thực hiện ĐTM ra làm các giai đoạn khác nhau tương ứng với các giai đoạn của dự án. Thông thường, các nước trên thế giới thường thực hiện ĐTM theo 02 giai đoạn cơ bản

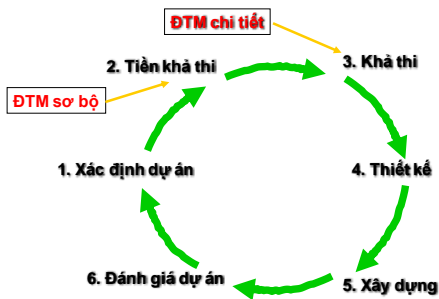
Một là, **ĐTM sơ bộ** (thường ứng với g/đ **nghiên cứu tiền khả thi**) - Chủ yếu là để tạo căn cứ xem xét và quyết định về địa điểm của dự án; đề xuất phương hướng về BVMT đối với dự án; nếu thấy có triển vọng tốt thì tiến hành các bước tiếp theo của dự án.

Hai là, **ĐTM chi tiết** (thường ứng với g/đ **nghiên cứu khả thi**) - Chủ yếu là để kiểm chứng lại về sự phù hợp của địa điểm dự án; trên cơ sở đó đề ra các biện pháp cụ thể về môi trường đối với dự án

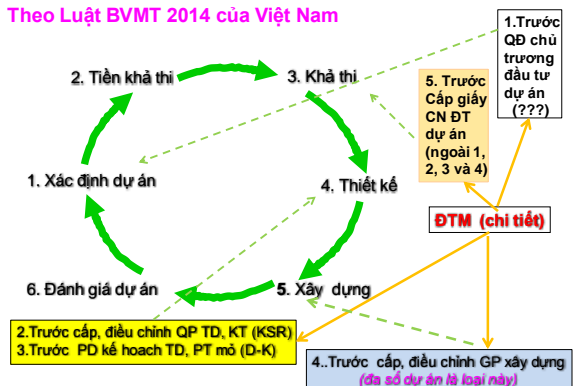
14

5. Vị trí của ĐTM trong chu trình dự án (2)

5.1. Thế giới

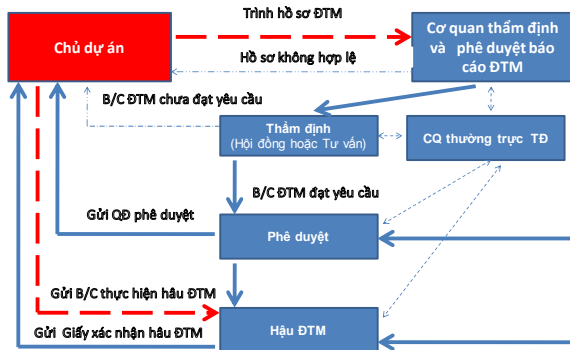

Theo Luật BVMT 2014 của Việt Nam

15

6. Quy trình thực hiện ĐTM ở Việt Nam

17

7. Các bên liên quan trong ĐTM ở Việt Nam

1. Các cá nhân, các nhóm người, các cộng đồng dân cư bị tác động (trực tiếp và gián tiếp) bởi dự án;
2. Các cá nhân, các nhóm người, các cộng đồng dân cư bị có mối quan tâm (trực tiếp và gián tiếp) đến dự án;
3. Các cơ quan nhà nước có mối quan tâm đến dự án;
4. Các tổ chức phi chính phủ, tổ chức cộng đồng có liên quan đến dự án;
5. Các doanh nghiệp bị tác động và/hoặc có mối quan tâm đến dự án;
6. Các cá nhân, tổ chức được hưởng lợi từ dự án;

V.v...

18

8. Thông tin phục vụ cho ĐTM

7.1. Thông tin về đối tượng gây tác động:

- 7.1.1. Nội dung dự án có liên quan đến môi trường
- 7.1.2. Các dự án, cơ sở khác có liên quan
- 7.1.3 Các tai biến thiên nhiên (kể cả sự biến đổi khí hậu)

7.2. Thông tin về đối tượng bị tác động:

- 7.2.1. Các điều kiện tự nhiên có liên quan
- 7.2.2. Các thành phần môi trường (tự nhiên) có liên quan

7.3. Nguồn cung cấp thông tin:

- 7.3.1. Do chủ dự án (có thể thuê tư vấn) tự tạo lập
- 7.3.2. Tham khảo từ các nguồn sẵn có

19

9. Cấu trúc của báo cáo ĐTM (1)

Báo cáo ĐTM là khâu (sản phẩm) cuối cùng của quá trình thực hiện ĐTM. Đây là một văn bản báo cáo về quá trình tổ chức thực hiện ĐTM và kết quả đạt được nhằm cung cấp những thông tin cần thiết phục vụ cho việc xem xét và phê duyệt dự án sao cho phù hợp về môi trường.

Cấu trúc và yêu cầu về nội dung của báo cáo ĐTM được đặt ra là căn cứ vào 02 yếu tố cơ bản sau đây:

- Loại hình của ĐTM (ĐTM sơ bộ hay ĐTM chi tiết); và
- Yêu cầu về quản lý của các cơ quan hữu trách về môi trường ở từng nước khác nhau, ở từng giai đoạn phát triển khác nhau.

Ở Việt Nam, từ khi có Luật BVMT 1993 cho đến Luật BVMT 2014 (thay thế Luật BVMT 2005), báo cáo ĐTM đã từng có những cấu trúc và yêu cầu về nội dung khác nhau (Hiện tại là theo Thông tư số 27/2011/TT-BTNMT – Phụ lục 2.3)

20

9. Cấu trúc của báo cáo ĐTM (2)

Sau đây là cấu trúc chung nhất của Báo cáo ĐTM :

1. Thông tin chung : Mô tả về Quá trình hình thành DA (Xuất xứ của DA); Nguồn thông tin sử dụng cho ĐTM (tham khảo, tự tạo lập); Các phương pháp sử dụng trong ĐTM (phương pháp ĐTM, phương pháp hỗ trợ ĐTM); Phạm vi không gian ĐTM.

2. Mô tả đối tượng gây tác động : Nội dung DA có liên quan đến môi trường + các dự án và các cơ sở khác có liên quan;

3. Mô tả đối tượng bị tác động : Các đ/k tự nhiên, các thành phần MT;

4. Dự báo các tác động xảy ra: Tác động tích cực và tiêu cực;

5a. Đề xuất các giải BVMT(Báo cáo ĐTM sơ bộ); hoặc

5b. Đề xuất các biện pháp BVMT(Báo cáo ĐTM chi tiết): Phát huy tác động tích cực; loại trừ/giảm nhẹ/giảm thiểu tác động tiêu cực

6a. Đề xuất hướng quản lý môi trường (Báo cáo ĐTM sơ bộ):

6b. Đề xuất chương trình quản lý môi trường (Báo cáo ĐTM chi tiết):

7. Kết luận, kiến nghị, cam kết.

Xin cảm ơn !

Địa chỉ liên hệ:

TS. Nguyễn Khắc Kinh

Nhà số 2C, Khu tập thể A16 (BỘ CA)

Ngách 29/39 phố Khương Hạ, quận Thanh Xuân, Hà Nội.

Điện thoại di động: 0913.210.907

Điện thoại nhà: (04) 35500607

E-mail: nkkinh@gmail.com